Raport Pełnomocnika do Spraw Ochrony Zwierząt Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prac w styczniu 2021.

W styczniu 2021 r. jako Pełnomocnik ds Ochrony Zwierząt Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zajmowałem się następującymi sprawami dotyczącymi poprawy dobrostanu zwierząt w Polsce.

Poza systematycznymi spotkaniami związanymi z organizacją prac związanych z konsultacjami, opiniowaniem i planami wprowadzania zmian w prawie dotyczącym zwierząt w Polsce, odbyłem w styczniu szereg spotkań, między innymi z przedstawicielami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM) i Centrum GovTech w związku z konsultacjami dotyczącymi pomysłu wprowadzenia aplikacji pozwalającej na walkę z bezdomnością zwierząt i pomocą dzikim zwierzętom będącymi ofiarami kolizjami na drogach. We wszystkich spotkaniach aktywnie uczestniczyli z ramienia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej pani Magdalena Zasępa i pracownicy jej biura. Podczas spotkań z KPRM i GovTech powstał plan dotyczący spotkań konsultacyjnych z przedstawicielami: organizacji pro-zwierzęcych, schronisk, gmin i zarządcami baz danych zawierających informacje o zaczipowanych zwierzętach towarzyszących.

Otrzymałem wiele maili dotyczących konieczności interwencyjnego odbioru zwierząt przez uprawnionych członków organizacji zawierzających i związanych z tym problemów, głównie z możliwością wejścia na teren posesji, w których znajdują się zwierzęta, przez przedstawicieli organizacji posiadających w swych statutach ochronę zwierząt. Niestety wpłynęły do mnie także kolejne skargi dotyczące nieuzasadnionego interwencyjnego odbioru zwierząt właścicielskich przez przedstawicieli organizacji posiadających w swych statutach ochronę zwierząt. Dowodzi to po raz kolejny, iż aktualne prawo jest nieprecyzyjne i pozostawia zbyt wiele możliwości interpretacji istniejących przepisów.

W dniu 4 stycznia wpłynęło do mnie pismo z Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczące skargi na jedno z towarzystw zajmujących się opieką nad

zwierzętami. Po rozważeniu sprawy i uzyskaniu odpowiedzi od skarżonych, sprawa została wyjaśniona i zamknięta.

Podczas prac nad Zawiadomieniem Obywatelskim dotyczącym “Krów z Deszczna” i po konsultacjach z Głównym Lekarzem Weterynarii panem Bogdanem Konopką otrzymałem długą i wyczerpującą odpowiedź dotyczącą losów stada krów, które swego czasu były tematem mocno nagłośnionym medialnie. Wystosowałem odpowiedź i prośbę do GIW o rekomendacje w celu podjęcia szybkich kroków pozwalających utrzymać wspomniane stado krów w dobrostanie lub ze względu na bardzo wielką liczbę upadków i złe warunki bytowe bydła zdecydować o jego likwidacji.

Podczas spotkań z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi panem Grzegorzem Pudą zrelacjonowałem mu nie tylko wykonane przeze mnie prace, lecz także uzyskałem zgodę na prowadzenie konsultacji związanych z większym wsparciem i promocją produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzące od zwierząt żyjących w podwyższonym dobrostanie. Pomysł ten jest już realizowany przez MRiRW, ale nowe znaki jakości, które spełniają założenia polityki zielonego ładu mogły by posiadać bardziej ujednolicone oznaczenia i być czytelniejsze dla klientów chcących zakupić produkty pochodzące od zwierząt utrzymywanych w warunkach podniesionego dobrostanu. Poruszyliśmy także temat możliwości nowelizacji Ustawy o Ochronie Zwierząt, tamat związany z ubojem z konieczności zwierząt gospodarskich, kwestie związane możliwością wprowadzenia obowiązku czipowania psów i stworzenia centralnej bazy danych mikroczipów, możliwości wprowadzenia zmian w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w rozporządzeniu dotyczącym schronisk dla zwierząt.

Wywiad dla TV “Superstacja” - 08.01.2021.

15 stycznia odbyło się spotkanie Zespołu Ekspertów, podczas którego poruszyliśmy tematy, nad którymi będziemy pracować w najbliższym czasie.

W styczniu odpowiedziałem na mail z Telewizji Polskiej dotyczącym egzekwowania prawa w aspekcie zakupu, hodowli i utrzymania psów ras tzw. agresywnych. Przedstawiłem w nim analizę prawną dotyczącą tematu, sprawdziłem także dokładnie przepisy dotyczące zezwoleń na utrzymanie psów ras uznawanych za niebezpieczne. Ponieważ temat ten jest często poruszany w median poniżej przedstawiam obowiązującą analizę prawną:

Lista ras uznawanych za agresywne zawarta jest w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28.04.2003 roku.

Ponadto poniżej przedstawiam wszystkie przepisy dotyczące utrzymania ras uznawanych za agresywne, łącznie z odniesieniami do Kodeksu Wykroczeń.

W art. 10 ust. 3 Ustawy o Ochronie Zwierząt, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określa w rozporządzeniu, które rasy uznawane są za rasy agresywne - nie ma tam jednak nic o warunkach hodowli (rozporządzenie w załączniku, ma 1 stronę).

Art. 10 ust. 1 Ustawy o Ochronie Zwierząt nakłada obowiązek posiadania zezwolenia na prowadzenie hodowli psów wymienionych w rozporządzeniu - zezwolenie takie jest wydawane przez burmistrza w formie decyzji administracyjnej.

Art. 10 ust. 2 Ustawy o Ochronie Zwierząt nakłada obowiązek utrzymania psa agresywnego w sposób niezagrażający zdrowiu i życiu ludzi, pod rygorem cofnięcia zezwolenia.

Poza tym, przepisy kodeksu wykroczeń nakładają podstawowe wymogi zachowania w związku z posiadaniem zwierzęcia:

1. nakaz zachowania ostrożności przy utrzymaniu każdego zwierzęcia (art. 77 ust. 1 KW)
2. nakaz zachowania ostrożności przy utrzymaniu agresywnego zwierzęcia (niekoniecznie psa) (art. 77 ust. 2 KW)
3. zakaz wprowadzania zwierząt w stan agresji płoszeniem lub drażnieniem (art. 78 KW)
4. zakaz puszczania psa luzem w lesie, z wyjątkiem polowania (166 KW).

21 stycznia odbyły się dwa spotkania zaproszonych przedstawicieli organizacji pro-zwierzęcych, oraz przedstawicieli schronisk dla zwierząt z przedstawicielami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM), Centrum GovTech i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tematem spotkań były głównie konsultacje dotyczące pomysłu stworzenia aplikacji pozwalającej na walkę z bezdomnością zwierząt i pomocą dzikim zwierzętom będącymi ofiarami kolizjami na drogach. Z ramienia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi spotkanie prowadziła pani dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej Magdalena Zasępa i ja. Podczas konsultacji pojawiły się nowe pomysły na stworzenie jeszcze bardziej funkcjonalnej aplikacji pomagającej w odnalezienie zaginionego zwierzęcia zarówno ze strony właściciela, schronisk dla zwierząt jak i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną zwierząt. Tematem, który przewijał się przez te spotkania była potrzeba regulacji prawnych związanych z obowiązkiem czipowania wszystkich psów w Polsce i stworzeniem centralnej bazy danych rejestrującej mikroczipy.

22.01.2021 razem z dr Katarzyną Fiszdon (SGGW), członkinią mojego Zespołu Ekspertów, przeprowadziłem wizytację w gospodarstwie Janów

Podlaski, po wizytacji przedstawiłem panu Ministrowi MRiRW analizę dobrostanu zwierząt i wytyczne w sprawie hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej przeprowadzoną w Stadninie Koni Janów Podlaski Sp. z o.o., która jest spółką prawa handlowego podlegającą Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (KOWR).

W styczniu przyjąłem zaproszenie od Przewodniczącej Parlamentarnego Zespołu Przyjaciół Zwierząt, pani poseł Katarzyny Marii Piekarskiej na spotkanie, które odbyło się 25 stycznia. W spotkaniu uczestniczyli nie tylko członkowie Zespołu, lecz także przedstawiciele organizacji pozarządowych posiadających w swym statucie zapis o ochronie zwierząt i przedstawiciele branży rybackiej produkującej karpie. Podczas spotkania omawiany był przede wszystkim temat możliwości wprowadzenia zakazu sprzedaży żywych ryb konsumpcyjnych. Zajęcie się tym tematem na początku roku kalendarzowego daje szansę wprowadzenia stosownych przepisów prawnych przed okresem świątecznym w grudniu, gdy jest największa sprzedaż karpi. Zakaz sprzedaży żywych ryb konsumpcyjnych pomoże skrócić cierpienia milionów karpi corocznie transportowanych i przechowywanych w bardzo złych warunkach. Żywe karpie sprzedawane w grudniu często przechodzą niewyobrażalne cierpienia zanim zostaną ubite. Podczas spotkania wyjaśniłem, że wraz z moim Zespołem Ekspertów zajmowaliśmy się już tym tematem i w tej sprawie przeprowadziłem kilka spotkań z Głównym Inspektoratem Weterynarii. Postanowiłem zorganizować w lutym spotkanie z przedstawicielami hodowców karpi by lepiej poznać skalę problemów związanych z ewentualnym wprowadzeniem zakazu sprzedaży żywych karpi z punktu widzenia ich producentów. Zobowiązałem się także, że sprawę związaną z możliwością wprowadzenia zakazu sprzedaży żywych ryb konsumpcyjnych przedyskutuję z Departamentem Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej w MRiRW i jeśli Minister Grzegorz Puda wyrazi zainteresowanie rozpoczniemy prace nad przygotowaniem stosownych aktów prawnych pozwalających rozpocząć procedury legislacyjne nad wprowadzeniem tego zakazu do polskiego prawa. Podczas spotkania Zespołu poza tematem sprzedaży żywych karpi pojawiły się tematy obowiązku czipowania psów i centralnej bazy danych mikroczipów, oraz tzw. “emerytur” dla zwierząt pracujących w służbach i możliwości nowelizacji Ustawy o Ochronie Zwierząt.

26 stycznia odbyły się kolejne dwa spotkania odbyły się dwa spotkania zaproszonych przedstawicieli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM), Centrum GovTech i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi tym razem z przedstawicielami zaproszonych gmin i przedstawicielami ogólnopolskich baz danych posiadających elektroniczny rejestr baz danych zwierząt

towarzyszących w Polsce. Wiele bardzo cennych uwag i merytoryczne dyskusje pozwoliły dojść do konkluzji konieczności stworzenia w Polsce centralnej bazy danych czipowanych zwierząt, co pozwoli lepiej i efektywniej walczyć z bezdomnością psów w Polsce. Łączy się to oczywiście z koniecznością wprowadzenia zmian w polskim prawie i wprowadzeniem obowiązku czipowania wszystkich psów. Przedstawiciele Kancelarii Prezesa rady Ministrów i GovTech zobowiązali się do przedstawienia podsumowania wszystkich spotkań, stworzenia szkicu działania aplikacji pomocnej w odnajdowaniu zagubionych zwierząt i powiadamiania odpowiednich służb w przypadku znalezienia zwierząt po wypadkach drogowych, oraz rozważenie możliwości stworzenia centralnej, rządowej bazy danych.

Chciałbym serdecznie podziękować dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej pani Magdalenie Zasępie za silne merytoryczne wsparcie wielu moich pomysłów i ogromną pomoc w rozwiązywaniu problemów prawnych i legislacyjnych związanych z wprowadzaniem zmian w polskim prawie dotyczącym polepszenia życia zwierząt w naszym kraju.

Wojciech Albert Kurkowski
Pełnomocnik ds Ochrony Zwierząt